

- 904 – Niewygasające wydatki
- 907 – Dochody z funduszy pomocowych
- 908 – Wydatki z funduszy pomocowych
- 909 – Rozliczenia międzyokresowe
- 960 – Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu
- 961 – Niedobór lub nadwyżka budżetu
- 962 – Wynik na pozostałych operacjach
- 967 – Fundusze pomocowe

2) Konta pozabilansowe

- 991 – Planowane dochody budżetu
- 992 – Planowane wydatki budżetu

I.2. Typowe zapisy operacji na kontach.

Konto 133 – służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy księgowe dokonywane są wyłącznie na podstawie dowodów bankowych i muszą być zgodne z zapisami w księgowości banku. W razie stwierdzenia błędu w dowodzie bankowym księguje się kwoty zgodnie z wyciągiem bankowym, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240 jako „sumy do wyjaśnienia”. Różnicę wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na stronie Wn konta ujmuje się: wpływy środków pieniężnych na rachunek bankowy z tytułu dotacji, subwencji, udziałów w podatkach, wpływy kredytu (pożyczki) udzielonego przez bank na rachunek budżetu.

Konto to występuje w korespondencji z kontami: 134; 222; 223; 224; 240; 260; 901; 902; 909.

Na stronie Ma konta 133 ujmuje się: wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu oraz przekazanie środków jednostce budżetowej.

Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu oraz środki na niewygasające wydatki.

Konto może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma. Saldo Wn oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, a saldo Ma oznacza kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu w wysokości kwoty ustalonej w umowie kredytowej lecz bank pozwala gminie realizować wydatki mimo iż rachunek budżetu jest ujemny (kredyt w rachunku bieżącym).

Konto 134 – służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych przez gminę na finansowanie budżetu.

Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę kredytu lub umorzenie kredytu oraz przekazane odsetki od kredytu.

Na stronie Ma konta ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu.

Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan kredytu pozostałego do spłaty. Ewidencja szczegółowa musi umożliwić identyfikację poszczególnych kontrahentów (banków) i umów.

Konto 137 – służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w ramach realizacji zadań z funduszy pomocowych, jeżeli umowa lub przepis określają konieczność wydzielenia środków pomocowych na odrębnym rachunku bankowym.

Na stronie Wn konta ujmuje się wpływy środków, a na stronie Ma ujmuje się wypłaty środków.

Ewidencja szczegółowa do konta powinna umożliwić ustalenie stanu środków każdego wyodrębnionego funduszu pomocowego.

Konto 137 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pochodzących z funduszy pomocowych na rachunku bankowym.

Konto 138 – służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na wyodrębnionych rachunkach bankowych otwartych na potrzeby operacji dotyczących prefinansowania w ramach pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Na koncie ujmuje się: wpływy pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa, wykorzystanie pożyczek i zwrot pożyczek. Księgowania dokonuje się wyłącznie na podstawie dowodów bankowych i musi zachodzić zgodność zapisów konta 138 między księgowością jednostki a zapisami bankowymi.

Na stronie Wn ujmuje się wpływy zaciągniętych pożyczek oraz środki przeznaczone na ich spłatę.

Na stronie Ma ujmuje się wypłaty na cele określone w umowie pożyczki oraz zwroty pożyczek. Ewidencja szczegółowa do konta powinna zapewnić podział środków według rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania.

Konto może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na wydzielonych rachunkach bankowych pożyczek na prefinansowanie.

Konto 139 - służy do ewidencji operacji dotyczących wydzielonych zgodnie z odrębnymi przepisami środków pieniężnych innych niż środki budżetu i środki pochodzące z funduszy pomocowych. Konto to może wykazywać saldo Wn oznaczające stan środków znajdujących się na rachunku bankowym. Ewidencja szczegółowa obejmuje podział środków na ich rodzaje.

Konto 140 – służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym: środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy te środki zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i objęte są wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego.

Środki pieniężne w drodze ewidencjonowane będą na przelomie kwartalnych okresów sprawozdawczych.

Na stronie Wn konta ujmuje się kwoty środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma ujmuje się wpływ środków na rachunek budżetu w korespondencji z kontem 133.

konto może wykazywać saldo Wn oznaczające stan środków pieniężnych w drodze.

Konto 222 – służy do rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych dochodów przez te jednostki. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez te jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z kwartalnych sprawozdań jednostek w korespondencji z kontem 901.

Na stronie Ma konta ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe w korespondencji z kontem 133.

Konto 222 może wykazywać dwa salda, saldo Wn oznacza stan dochodów zrealizowanych przez jednostki i objętych okresowymi sprawozdaniami lecz nie przekazanymi na rachunek budżetu.

Saldo Ma oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe na rachunek budżetu, lecz nie objętych sprawozdaniami.

Ewidencję szczegółową prowadzi się odrębnie dla każdej jednostki budżetowej.

Konto 223 – służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta ujmuje się środki przelane na rachunek bankowy jednostki budżetowej, w korespondencji z kontem 133, na stronie Ma konta ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z kwartalnych sprawozdań tych jednostek w korespondencji z kontem 902.

Konto to może wykazywać tylko saldo Wn, które oznacza stan przelanych środków na rachunek jednostki lecz nie wykorzystanych.

Konto 224 – służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności:

1. rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetu gminy,
2. rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów,
3. rozrachunków z tytułu dotacji na zadania zlecone (np. urząd wojewódzki), subwencji,
4. rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa.

Ewidencja szczegółowa do konta powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów.

Konto może wykazywać dwa salda, przy czym saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma oznacza stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Konto 225 – służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki niewygasających wydatków.

Na stronie Wn ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie niewygasających wydatków podległych jednostek.

Na stronie Ma ewidencjonuje się wydatki zrealizowane przez te jednostki oraz przelewy środków niewykorzystanych.

Nie obowiązują te zasady jednostki budżetowej – urzędu gminy, gdyż wydatki niewygasające realizowane są bezpośrednio przez budżet (organ).

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość ustalenia rozliczeń z poszczególnymi jednostkami z tytułu przekazania im środków na realizację niewygasających wydatków.

Konto może wykazywać tylko saldo Wn, które oznacza stan nierozliczonych środków przekazanych jednostkom budżetowym na realizację niewygasających wydatków.

Konto 227 – służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami z tytułu zrealizowanych dochodów dotyczących funduszy pomocowych.

Na stronie Wn ujmuje się dochody zrealizowane przez jednostkę w wysokości wynikającej ze sprawozdań w korespondencji z kontem 907.

Na stronie Ma konta ujmuje się przelewy dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych, dokonane przez jednostki, które zrealizowały dochody, w korespondencji z kontem 137.

Ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów.

Konto może wykazywać dwa salda, przy czym saldo Wn oznacza stan dochodów uzyskanych przez jednostkę i objętych kwartalnymi sprawozdaniami lecz nie przekazanych na rachunek środków funduszy pomocowych. Saldo Ma oznacza stan dochodów przekazanych przez jednostki na rachunek środków funduszy pomocowych, lecz nie objętych sprawozdaniami okresowymi.

Konto 228 – służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami z tytułu dokonywanych przez jednostki wydatków ze środków funduszy pomocowych.

Na stronie Wn ujmuje się środki przelane z rachunku środków funduszy pomocowych na pokrycie wydatków jednostek, w korespondencji z kontem 908.

Na stronie Ma konta ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 908.

Ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami z tytułu przelanych na rachunki środków przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków ze środków funduszy pomocowych.

Saldo Wn konta oznacza stan przelanych środków funduszy pomocowych na rachunki jednostek, lecz jeszcze niewykorzystanych na pokrycie wydatków.

Konto 240 – służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków ujmowanych na kontach: 222, 223, 224, 225, 227, 228, 260.

Ewidencja szczegółowa do konta powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów kontrahentów.

Konto może wykazywać dwa salda, przy czym saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma oznacza stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

Konto 260 – służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek.

Na stronie Wn konta ujmuje się wartość spłaconych pożyczek, a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

Konto może wykazywać saldo Wn. Które oznacza stan nadpłaconych zobowiązań i saldo Ma oznaczające stan zaciągniętych zobowiązań.

Konto 901 - służy do ewidencji osiągniętych dochodów budżetu. Na stronie Ma konta ujmuje się dochody budżetu:

- na podstawie sprawozdań finansowych jednostek budżetowych w okresach kwartalnych, w korespondencji z kontem 222 (ewidencja w układzie klasyfikacji budżetowej);
- na podstawie sprawozdań innych organów (urzędy skarbowe) w korespondencji z kontem 224;
- inne dochody budżetowe: subwencje, dotacje - w korespondencji z kontem 133,
- z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy w korespondencji z kontem 224;

Ewidencja szczegółowa do konta 901 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej. W ciągu roku konto to wykazuje saldo Ma, które w końcu roku przenoszone jest na konto 961.

Konto 902 - służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych. Na stronie Wn konta ujmuje się wydatki:

- jednostek budżetowych na podstawie ich kwartalnych sprawozdań finansowych, korespondencji z kontem 223;
- z tytułu rozrachunków z innymi budżetami w korespondencji z kontem 224;
- własne w korespondencji z kontem 133.

Saldo Wn oznacza sumę dokonanych wydatków budżetu za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo przenosi się na konto 961.

Ewidencję szczegółową prowadzi się w układzie klasyfikacji budżetowej.

Konto 903 - służy do ewidencji niewykonanych wydatków zatwierdzonych przez Radę Gminy do realizacji w latach następnych. Na stronie Wn konta ujmuje się wartość niewykonanych wydatków, ewidencję prowadzi się wg jednostek realizujących zadania, według zadań i w układzie klasyfikacji budżetowej. Pod datą ostatniego dnia roku saldo konta przenosi się na konto 961.

Konto 904 - służy do ewidencji niewygasających wydatków. Na stronie Wn konta ujmuje się wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków, na podstawie ich sprawozdań jednostek budżetowych (poza urzędem gminy) w korespondencji z kontem 225 oraz przeniesienie niewygasających wydatków na dochody budżetowe. Na stronie Ma ujmuje się wielkość zatwierdzonych niewygasających wydatków. Konto to może wykazywać tylko saldo Ma do czasu zrealizowania planu. Ewidencja szczegółowa zapewnia ustalenie stanu realizacji wydatków niewygasających wg jednostek realizujących zadania i wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 907 - służy do ewidencji osiągniętych dochodów z tytułu realizacji funduszy pomocowych.

Na stronie Wn konta 907 ujmuje się przeniesienie, w końcu roku, sumy osiągniętych dochodów na konto 967.

Na stronie Ma konta 907 ujmuje się dochody osiągnięte z tytułu realizacji funduszy pomocowych.

Ewidencja szczegółowa do konta umożliwia ustalenie stanu poszczególnych dochodów poszczególnych funduszy wg ich rodzajów oraz wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

Sumę osiągniętych dochodów z tytułu realizacji funduszy pomocowych w końcu roku przenosi się na konto 967.

Konto 908 - służy do ewidencji dokonywanych wydatków w ciężar środków funduszy pomocowych.

Na stronie Wn konta 908 ujmuje się wydatki na podstawie sprawozdań jednostek z realizacji wydatków ze środków funduszy pomocowych.

Na koncie Ma konta 908 ujmuje się przeniesienie, w końcu roku, sumy dokonanych wydatków na konto 967.

Ewidencja szczegółowa do konta umożliwia ustalenie stanu poszczególnych wydatków z poszczególnych funduszy pomocowych oraz wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 909 - służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych (np. subwencja oświatowa, która wpłynęła w miesiącu grudniu, a dotyczy miesiąca stycznia roku następnego). Ewidencja szczegółowa umożliwia ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Na stronie Wn konta ujmuje się przebieganie dochodów w okresie, którego dotyczą, na stronie Ma ujmuje się wpływ tych dochodów. Konto to może wykazywać saldo Wn i saldo Ma.

Konto 960 - służy do ewidencji stanu skumulowanych niedoborów lub nadwyżek budżetów z lat ubiegłych.

Pod datą zatwierdzenia wyniku finansowego (data udzielenia absolutorium i przyjęcia sprawozdania) na stronie Wn lub Ma ujmuje się odpowiednio przeniesienie sald kont 961 i 962. W ciągu roku konto 960 przeznaczone jest do ewidencji operacji dotyczących zmniejszenia lub zwiększenia skumulowanych niedoborów lub nadwyżek budżetu (umorzenie kredytu). Konto może wykazywać dwa salda, saldo Wn oznacza stan skumulowanego niedoboru budżetu, saldo Ma oznacza stan skumulowanej nadwyżki budżetu.

Konto 961 - służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki. Pod datą ostatniego dnia roku ujmuje się przeniesienie poniesionych wydatków budżetu - strona Wn w korespondencji z kontem 902 oraz osiągnięte dochody - strona Ma w korespondencji z kontem 901.

Na koniec roku konto to może wykazywać saldo Wn lub Ma. Saldo Wn oznacza stan deficytu w danym roku, saldo Ma stan nadwyżki budżetowej.

W roku następnym pod datą zatwierdzenia sprawozdania saldo konta 961 przenosi się na konto 960.

Konto 962 - służy do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu.

Na stronie Wn konta 962 ujmuje się w szczególności koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne związane z operacjami budżetowymi.

Na koncie Ma konta 962 ujmuje się w szczególności przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi.

Na koniec roku konto 962 może wykazywać saldo Wn oznaczające nadwyżkę kosztów nad przychodami lub saldo Ma oznaczające nadwyżką przychodów nad kosztami.

W następnym roku pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania z budżetu saldo konta 962 przenosi się na konto 960.

Konto 967 - służy do ewidencji stanu funduszy pomocowych.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn konta 967 ujmuje się saldo konta 908, a na stronie Ma saldo konta 907.

Konto 967 może wykazywać saldo Wn lub Ma oznaczające stan zaangażowania funduszy pomocowych.

Ewidencję szczegółową do konta prowadzi się dla poszczególnych funduszy pomocowych wg zasad określonych w przepisach dotyczących każdego funduszu.

3. Typowe zapisy na kontach pozabilansowych.

Konto 991 - służy do ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian. Na stronie Ma konta 991 ujmuje się planowane dochody budżetu oraz zmiany zwiększające planowane dochody poprzez czarny zapis, natomiast zmiany zmniejszające plan dochodów poprzez zapis czerwony lub zapis ze znakiem „-...”. Saldo Ma konta w ciągu roku określa wysokość planowanych dochodów budżetu. Pod datą ostatniego dnia roku saldo konta ujmuje się na stronie Wn konta.

Dokumentem stanowiącym podstawę księgowania są Uchwały Rady Gminy w sprawie budżetu gminy oraz w sprawie zmian budżetu jak i Zarządzenia Wójta w sprawie zmian budżetu. Ewidencję prowadzi się ręcznie w układzie klasyfikacji budżetowej i zadań (kartoteki).

Konto 992 - służy do ewidencji planu wydatków budżetowych oraz jego zmian. Na stronie Wn konta 991 ujmuje się planowane wydatki budżetu oraz zmiany zwiększające planowane wydatki poprzez czarny zapis, natomiast zmiany zmniejszające plan wydatków poprzez zapis czerwony lub zapis ze znakiem „-...”. Saldo Wn konta w ciągu roku określa wysokość planowanych wydatków budżetu. Pod datą ostatniego dnia roku saldo konta ujmuje się na stronie Ma konta.

Dokumentem stanowiącym podstawę księgowania są Uchwały Rady Gminy w sprawie budżetu gminy oraz w sprawie zmian budżetu jak i Zarządzenia Wójta w sprawie zmian budżetu. Ewidencję prowadzi się ręcznie w układzie klasyfikacji budżetowej i zadań (kartoteki).

I.3 Zasady prowadzenia ewidencji analitycznej i jej powiązanie z kontami syntetycznymi dla budżetu Gminy Dąbrówno

Symbol konta syntetycznego	Nazwa	Zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej (ksiąg pomocniczych)	Oznaczenie ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej)
133	Rachunek budżetu	Ewidencję analityczną prowadzi się dla wszystkich rachunków bankowych otwartych w ramach konta księgowego 133 (w tym: subkonto – niewygasających wydatków, lokat terminowych)	133 nazwa konta 133- n
134	Kredyty bankowe	Ewidencję analityczną należy prowadzić dla każdego pobranego przez gminę kredytu bankowego	134-01 nazwa kredytu i zadanie 134 – n.....

137	Rachunki środków funduszy pomocowych	Ewidencja analityczna prowadzona oddzielnie dla każdego wyodrębnionego funduszu pomocowego	137-01 nazwa funduszu 137-n
138	Rachunki środków na prefinansowanie	Ewidencję analityczną prowadzi się z wydzieleniem środków wg rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania	138-01 – zadanie prefinansowane 138-n
139	Inne rachunki bankowe	Ewidencja analityczna winna być prowadzona dla każdego rodzaju wydzielonych środków	139-01 nazwa konta 139-n
140	Inne środki pieniężne	Ewidencję analityczną należy prowadzić odrębnie dla każdej grupy środków pieniężnych w drodze (wg tytułów środków)	140-01 grupa środków pieniężnych w drodze 140-n
222	Rozliczenie dochodów budżetowych	Ewidencja analityczna prowadzona oddzielnie dla każdej jednostki budżetowej (GOPS; szkoły - każda szkoła posiada swoje konto; UG) z tytułu rozliczeń ze zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych	222-01 nazwa jednostki budżetowej 222-n
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	Ewidencja analityczna prowadzona odrębnie dla rozliczeń dokonywanych z każdą jednostką budżetową objętą budżetem Gminy tzn. GOPS, szkoły-każda szkoła odrębnie, UG	223-01 nazwa jednostki budżetowej 223-n
224	Rozrachunki budżetu	Ewidencję analityczną należy prowadzić oddzielnie dla poszczególnych dłużników i wierzycieli, według poszczególnych tytułów należności i zobowiązań oraz wg poszczególnych budżetów, dotacje ewidencjonuje się w układzie klasyfikacji budżetowej	224-01 dłużnik lub wierzyciel – tytuł należności lub zobowiązań 224-n
225	Rozliczenie niewygasających wydatków	Ewidencję analityczną należy prowadzić wg stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi	225 nazwa jednostki budżetu 225-n
227	Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych	Ewidencja analityczna oddzielnie dla każdej jednostki z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów dotyczących funduszy pomocowych	227-01 nazwa jednostki 227-n
228	Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych	Ewidencja analityczna uwzględniająca poszczególne jednostki z tytułu przelanych na rachunki środków przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków ze środków funduszy pomocowych oraz wg realizowanych przez nie projektów,	228-01 nazwa jednostki 228-n
240	Pozostałe rozrachunki	Ewidencja analityczna oddzielna dla każdego tytułu rozrachunków oraz według kontrahentów	240-01 kontrahent – tytuł rozrachunków 240-n
250	Należności finansowe	Ewidencja analityczna oddzielnie dla poszczególnych kontrahentów według tytułów należności oraz czasokresu	250-01 nazwa kontrahenta-tytuł należności 250-n
260	Zobowiązania finansowe	Ewidencja analityczna oddzielnie dla poszczególnych kontrahentów według tytułów zobowiązań	260-01 nazwa kontrahenta-tytuł zobowiązań
268	Zobowiązaniu z tytułu prefinansowania	Ewidencję analityczną prowadzi się z podziałem na poszczególnych kontrahentów wg tytułów zobowiązań	268-00 – nowa karta 268-n
901	Dochody budżetu	Ewidencja analityczna powinna być prowadzona w sposób umożliwiający ustalenie poszczególnych dochodów budżetu, według podziałek klasyfikacji budżetowej.	901 - nazwa działu rozdziału paragrafu, zadania
902	Wydatki budżetowe	Ewidencja analityczna prowadzona oddzielnie dla poszczególnych wydatków budżetu, według podziałek klasyfikacji budżetowej.	902 - nazwa działu, rozdziału i paragrafu wg podziału klasyfikacji
903	Niewykonane wydatki	Ewidencja analityczna prowadzona oddzielnie dla poszczególnych wydatków budżetu. Podstawą jest wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych (Uchwała Rady Gminy)	903 - nazwa działu, rozdziału i paragrafu wg podziału klasyfikacji

904	Niewygasające wydatki	Ewidencja analityczna prowadzona oddzielnie dla każdej jednostki budżetowej na podstawie sprawozdań budżetowych, oprócz jednostki urzędu gminy, której ewidencję prowadzi się bezpośrednio na koncie 904 w układzie klasyfikacji budżetowej	904 - nazwa działu, rozdziału i paragrafu wg podziału klasyfikacji
907	Dochody z funduszy pomocowych	Ewidencja analityczna oddzielna dla każdego rodzaju dochodów poszczególnych funduszy	907- nazwa działu rozdziału i paragrafu oraz dodanie kolejnych cyfr 01 +n - nazwa funduszu
908	Wydatki z funduszy pomocowych	Ewidencja analityczna oddzielna dla każdego rodzaju wydatków poszczególnych funduszy	908 - rodzaj wydatku według klasyfikacji budżetowej i dodanie kolejnych cyfr 01-n - rodzaj funduszu
909	Rozliczenia międzyokresowe	Ewidencja analityczna według tytułów rozliczeń międzyokresowych	909 - dział, rozdziału i paragraf
960	Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu	Ewidencji analitycznej nie prowadzi się	
961	Niedobór lub nadwyżka budżetu	Ewidencji analitycznej nie prowadzi się. Wyodrębnia się w opisie źródła zwiększeń, rodzaje zmniejszeń wyniku	961
962	Wynik na pozostałych operacjach	Ewidencji analitycznej nie prowadzi się.	
967	Fundusze pomocowe	Ewidencję analityczną prowadzi się oddzielnie dla poszczególnych funduszy pomocowych	967-01 nazwa funduszu pomocowego 967- n -
Konta pozabilansowe			
991	Planowane dochody budżetu	Ewidencję analityczną prowadzi się na kartotekach z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej (zwiększenia planu - zapis czarny; zmniejszenia - zapis czerwony)	
992	Planowane wydatki budżetu	Ewidencję analityczną prowadzi się na kartotekach z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej (zwiększenia planu - zapis czarny; zmniejszenia - zapis czerwony)	

CZEŚĆ IX

ZAKŁADOWY PLAN KONT URZĘDU GMINY

I. Plan kont jednostki budżetowej Urzędu Gminy w Dąbrównie (konta bilansowe i pozabilansowe)

1. Wykaz kont księgi głównej (syntetycznych).
2. Typowe zapisy (korespondencja) kont.
3. Zasady prowadzenia ewidencji analitycznej i jej powiązanie z kontami syntetycznymi.

I.1. Wykaz kont księgi głównej (syntetycznych)

1) Konta bilansowe

Zespół 0 - Majątek trwały

- 011 - Środki trwałe
- 013 - Pozostałe środki trwałe
- 020 - Wartości niematerialne i prawne
- 071 - Umożnienie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 072 - Umożnienie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 080 - Inwestycje (środki trwałe w budowie)

Zespół 1 - Środki pieniężne i rachunki bankowe

- 130 - Rachunek bieżący jednostek budżetowych
- 135 - Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia
- 137 - Rachunki środków funduszy pomocowych
- 138 - Rachunki środków na prefinansowanie
- 139 - Inne rachunki bankowe
- 140 - Krótkoterminowe papiery wartościowe

Zespół 2 - Rozrachunki i roszczenia

- 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
- 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych
- 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych
- 224 - Rozliczenie udzielonych dotacji
- 225 - Rozrachunki z budżetami
- 226 - Długoterminowe należności budżetowe
- 227 - Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych
- 228 - Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych
- 229 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
- 231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami
- 240 - Pozostałe rozrachunki
- 290 - Odpisy aktualizujące należności

Zespól 3 - Materiały i towary

310 - Materiały

Zespól 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

400 - Koszty według rodzajów (koszty budżetu)

401 - Amortyzacja

Zespól 7 - Przychody i koszty ich uzyskania

700 - Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia

750 - Przychody i koszty finansowe

760 - Pozostałe przychody i koszty

761 - Pokrycie amortyzacji

Zespól 8 - Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

800 - Fundusz jednostki

810 - Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje

840 - Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

851 - Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

853 - Fundusze pozabudżetowe

860 - Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

2) Konta pozabilansowe

980 - Plan finansowy wydatków budżetowych

981 - Plan finansowy niewygasających wydatków

997 - Zaangażowanie środków funduszy pomocowych

998 - Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

999 - Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

II.2. Typowe zapisy (korespondencja) kont

Symbol Konta	Nazwa konta oraz przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, sposób wyceny aktywów i pasywów
1	2
011	Środki trwałe Konto to służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych. Na stronie Wn księguje się w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - przychody z zakończonej i rozliczonej inwestycji wycenione według kosztu wytworzenia (Ma konto 080) - dowód księgowy – OT - zakup gotowych środków trwałych wycenione według ceny nabycia (Ma konto 080) - dowód księgowy – OT - nieodpłatne otrzymanie środka trwałego (Ma konto 800) - dowód księgowy – PT - ujawniona nadwyżka (Ma konto 240) według ceny na podstawie kosztorysów lub komisijnego szacunku (wartość godziwa) - dowód księgowy – OP (zbiorczego zestawienia spisów z natury) - zwiększenie wartości początkowej środka trwałego o koszty inwestycji ulepszającej środek trwały (Ma konto 080) - dowód księgowy – OT - urzędowe zwiększenie wartości początkowej (Ma konto 800), - aktualizacja - PK (wykaz środków trwałych podlegających zwiększeniu wart. początk.

	<p>Na stronie Ma konta księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likwidacja, do wysokości dotychczasowego umorzenia (Wn konto 071), wartość nie umorzona według ceny ewidencyjnej (Wn konto 800) - dowód księgowy – LT - sprzedaż środka trwałego, dotychczasowe umorzenie (Wn konto 071), wartość nieumorzona według ceny ewidencyjnej (Wn konto 800) również (Ma konto 760) według wartości godziwej - dowód , faktura VAT, PK oraz akt notarialny w przypadku nieruchomości. - urzędowe zmniejszenie wartości początkowej (Wn 800) – aktualizacja - dowód księgowy PK łącznie ze sporządzonym wykazem środków trwałych podlegających urzędowemu zmniejszeniu wartości początkowej. <p>Konto 011 wykazuje saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych wartości początkowej. Środki trwałe postawione w stan likwidacji do czasu ostatecznego zlikwidowania powinny być ewidencjonowane na koncie pozabilansowym w wartości netto na dzień rozchodowania z konta 011.</p>
013	Pozostałe środki trwałe
	<p>Na koncie ewidencjonuje się stan oraz zwiększenia i zmniejszenia wartości początkowej pozostałych środków trwałych w używaniu, nie podlegających ewidencji na koncie 011</p> <p>Na stronie Wn księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przychód pozostałych środków trwałych w używaniu: - bezpośrednio z zakupu według ceny nabycia (Ma konto 072), - z inwestycji (pierwsze wyposażenie - Ma konto 080), - otrzymanie nieodpłatnie używanych środków z magazynu (Ma konto 072), - nadwyżki środków ujawnione (Ma konto 240). <p>Na stronie Ma księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozchód pozostałych środków trwałych na skutek zużycia, sprzedaży, niedoboru, szkód oraz nieodpłatne przekazanie (Wn konto 072) - dowód księgowy PK – łącznie z decyzją kierownika jednostki.
020	Wartości niematerialne i prawne
	<p>Konto służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń nabytych przez jednostkę praw majątkowych nadających się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autorskie prawa majątkowe (w tym: oprogramowania komputerowe), <p>Na stronie Wn księguje się wartości niematerialne i prawne uzyskane poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakupy umarzanych stopniowo (Ma konto 080), - zakupy umarzanych jednorazowo (Ma konto 072) - wycena wg cen nabycia, - darowizny nieodpłatnie otrzymane (Ma konto 800, 072) wycena wg ceny wynikającej z decyzji. <p>Na stronie Ma księguje się wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozchód na skutek sprzedaży, likwidacji lub darowizny (WN 760,800, 072) - wycena wg ceny ewidencyjnej lub wynikającej z decyzji. <p>Ewidencja szczegółowa powinna umożliwić należyte obliczenie umorzenia, podział wg tytułów lub osób odpowiedzialnych.</p> <p>Konto może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.</p>
071	Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych
	<p>Służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych (za wyjątkiem gruntów) oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek określonych w przepisach do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.</p>

	<p>Naliczenia umorzenia dokonuje się na koniec każdego roku obrotowego, począwszy od następnego miesiąca od daty przyjęcia środka trwałego na stan.</p> <p>Na stronie Wn księguje się w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dotychczasowe umorzenie środków trwałych wycofanych z eksploatacji w wyniku: <ul style="list-style-type: none"> - postawienia w stan likwidacji na skutek zniszczenia i zużycia, - z tytułu niedoboru, - sprzedaży 2) nieodpłatnego przekazania, <ul style="list-style-type: none"> - przekazanie jako udziału rzeczowego spółce (Ma konto 011) - zmniejszenie wartości umorzenia wskutek aktualizacji wartości środków trwałych (Ma konto 800). <p>Na stronie Ma księguje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bieżące odpisy umorzenia podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, - zwiększenia umorzenia w związku z aktualizacją wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Wn konto 800). <p>Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 401 (zapis naliczenia amortyzacji: Wn 401 i 800, Ma 071 i 761)</p> <p>Konto 071 wykazuje saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umorzonych wg stawek ustalonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.</p>
072	<p>Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych</p> <p>Konto służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych (powyżej 100,00 zł) oraz wartości niematerialnych i prawnych nie ewidencjonowanych na koncie 071 np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mebli, dywanów (w tym wykładziny, chodniki), - urządzeń (maszyny liczące, akcesoria komputerowe itp.) - pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszty uzyskania przychodów w 100% ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania. <p>Na stronie Wn księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpisanie umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych z tytułu: - nieodpłatnego przekazania (Ma konto 013, 020). - zlikwidowanych, sprzedanych, stanowiących niedobór lub szkodę (Ma konta 013, 020). <p>Na stronie Ma księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpisy umorzenia nowych, wydanych do użytkowania pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obciążające odpowiednie koszty (Wn konto 013, 020), - odpisy umorzenia dotyczące ujawnionych nadwyżek środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Wn konto 240) oraz otrzymanych nieodpłatnie. <p>Konto może wykazywać saldo, które wyraża stan, umorzenia w pełnej wartości w miesiącu wydania środków do użytkowania.</p>
080	<p>Inwestycje (środki trwałe w budowie)</p> <p>Konto służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenia kosztów inwestycji zakończonych. Do inwestycji zalicza się koszty poniesione na wytworzenie, nabycie i montaż własnych nowych środków trwałych lub związanych z ulepszeniem już istniejących środków trwałych. Koszty inwestycji obejmują wartość (w cenie nabycia) wszystkich zużytych do wytworzenia rzeczowych składników majątku i wykonanych usług</p>

obcych, wartość wynagrodzeń za pracę wraz z pochodnymi, wartość świadczeń nieodpłatnych, wartość podatku od towarów i usług, naliczone na czas trwania inwestycji opłaty bankowe, prowizje itp.

Na stronie Wn księguje się:

- roboty, dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji przez zewnętrznych kontrahentów (Ma konto 130, 135, 201)
- równowartość nieodpłatnych świadczeń na rzecz realizowanych inwestycji (Ma konto 800)
- rozliczony normatywnie materiał wydany na plac budowy dla wykonawcy (Ma konto 201)
- rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami (Ma konto 800)
- odsetki, prowizje i ujemne różnice kursowe dotyczące inwestycji rozpoczętej w okresie jej realizacji (Ma konto 130, 135, 201).

Na stronie Ma ewidencjonuje się:

- przyjęcie do użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji (Wn konto 011, 013, 020)
- rozliczenie kosztów ulepszenia środków trwałych (Wn konto 011)
- nieodpłatne przekazanie inwestycji rozpoczętych (Wn konto 800)
- niedobory i szkody w rzeczowych składnikach inwestycji rozpoczętych (Wn konto 240)
- odpisanie kosztów inwestycji lub ulepszenia, które nie dały zamierzonego efektu (np. nie wykorzystanej dokumentacji projektowej - Wn konto 800).

Wycena według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia poszczególnych uzyskanych z inwestycji środków trwałych.

Ewidencja szczegółowa do konta 080 prowadzona jest według poszczególnych zadań, z jednoczesnym uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej.

130 Rachunki bieżące jednostek budżetowych

Konto to służy do ewidencji stanu środków budżetowych. Urząd gminy posiada w banku jeden rachunek bieżący dla jednostki budżetowej i w związku z tym prowadzi się odrębne konto 130 dla wydatków, dochodów i podatku VAT. Na koncie 130 ewidencjonuje się każdy poniesiony wydatek, wpływ środków dla jednostki budżetowej i wpływy dochodów oraz przekazanie dochodów do budżetu. W przypadku niewłaściwego dokonania wydatku wprowadza się dodatkowy techniczny zapis ujemny po o Ewidencja prowadzona jest w układzie klasyfikacji budżetowej i zadań inwestycyjnych.

Konto to najczęściej występuje w korespondencji z kontami zespołu „2”; z kontami: 310; 400; 750. Zapisy na koncie 130 dokonuje się na podstawie wyciągów bankowych. Na koniec roku obrotowego saldo tego konta przeksięgowuje się na konto 800.

Niewłaściwe obciążenia i niewłaściwe uznania w korespondencji z kontami zespołu „2”, a wykazywane w sprawozdaniu sum do wyjaśnienia.

Dla ułatwienia konto 130 w dziennik główna wyodrębniono na konto: wydatków - 130; dochodów - 130-1; podatku VAT - 130/2,

Na stronie Wn księguje się w szczególności:

- wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych (Ma 221, zespół „7”),
- wpływ środków dla jednostki na realizację wydatków (Ma konto 223),
- wpłaty podatku VAT (Ma 240).

Na stronie Ma księguje się:

- zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności budżetowej (Wn konta zespołu „2”, konto 080; 310; 400; 750; 810),
- przekazane wykonane dochody na rachunek budżetu (Wn 222)
- przekazany podatek VAT na rachunek urzędu skarbowego (Wn 225)

Ewidencja analityczna winna zapewnić ustalenie kasowego wykonania wydatków według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz kasowe wykonanie dochodów budżetowych.

	Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości zapisów poprzez dodatkowy techniczny zapis ujemny po obu stronach konta.
135	Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia Konto jest przeznaczone do ewidencji środków funduszu specjalnego przeznaczenia, które ulokowane są na wyodrębnionych rachunkach bankowych. W jednostce na koncie 135 ujmuje się wyodrębnione środki: - Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, - Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Na stronie Wn ewidencjonuje się: - wpływ odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (konto Ma 851) - wpływ środków z WFOŚiGW (konto Ma 853), - odsetki od środków pieniężnych na rachunkach bankowych (ZFŚS – konto Ma 851; GFOŚiGW – konto MA 240) - dobrowolne wpłaty i darowizny (konto 851) Na stronie Ma ewidencjonuje się: - zapłata zobowiązań z tytułu dostaw i usług wykonanych na rzecz funduszy specjalnych (Wn konto 201, 231, 234, 240) - przekazanie zobowiązań wobec budżetu (odsetki od środków pieniężnych GFOŚiGW Wn konto 240) - wydatki środków funduszu specjalnego przeznaczenia na inwestycje własne (Wn konto 851, 853) Ewidencja szczegółowa winna umożliwić ustalenie obrotów i stanu środków każdego z funduszy specjalnego przeznaczenia.
137	Rachunki środków funduszy pomocowych Konto 137 służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w walucie polskiej lub obcej na realizację wyodrębnionych zadań, projektów lub programów, a w szczególności środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wydzielonych na odrębnych rachunkach bankowych (wg zapisów umowy). Na koncie 137 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, z związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 137 między księgowością jednostki a księgowością banku. Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływy środków, a na stronie Ma – wypłaty środków. Ewidencja szczegółowa do konta 137 powinna zapewnić podział środków według rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania, prowadzi się ją w układzie klasyfikacji budżetowej i zadań. Konto 137 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pochodzących z funduszy pomocowych na wyodrębnionych rachunkach bankowych.
138	Rachunki środków na prefinansowanie Konto 138 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na wyodrębnionych rachunkach bankowych otwartych na potrzeby operacji finansowych dotyczących prefinansowania w ramach pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Na koncie 138 ujmuje się operacje dotyczące: 1) wpływu pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa, 2) wykorzystania pożyczek, 3) zwrotu pożyczek. Na koncie 138 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 138 między księgowością jednostki, a księgowością banku.

	<p>Na stronie Wn konta 138 ujmuje się wpływy zaciągniętych pożyczek oraz środki przeznaczone na ich spłatę.</p> <p>Na stronie Ma konta 138 ujmuje się wypłaty na cele określone w umowie pożyczki oraz zwroty pożyczek.</p> <p>Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 138 powinna zapewnić podział środków według rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania.</p> <p>Konto 138 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na wydzielonych rachunkach bankowych pożyczek na prefinansowanie.</p>
139	<p>Inne rachunki bankowe</p> <p>Konto służy do ewidencji środków pieniężnych przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sum depozytowych - sum na zlecenie - prawne zabezpieczenie umów. - środków obcych na inwestycje. <p>Na koncie 139 dokonuje się księgowani wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych (wyciągów i dołączonych do nich dowodów).</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpłaty sum depozytowych, kaucji i wadiów (Ma konto 240) - środków obcych na inwestycje (Ma konta 240) <p>Na stronie Ma księguje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypłaty w zakresie sum depozytowych i na zlecenie (Wn konto 240) - przelewy z tytułu zwrotu kaucji i wadiów (Wn konto 240) <p>Ewidencja analityczna powinna zapewnić podział wydzielonych środków na rodzaje, a także według kontrahentów.</p>
140	<p>Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne</p> <p>Konto to służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych, innych środków pieniężnych oraz środków pieniężnych w drodze.</p> <p>Na stronie Wn księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czeki obce otrzymane na pokrycie należności (Ma 201, 240, 700, 750, 760, 851) - środki pieniężne w drodze (Ma konto 201; 221) <p>Na Stronie Ma księguje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzedaż czeków obcych przez bank (Wn 130, 135), - wpływy środków pieniężnych w drodze (Wn 130, 131, 135, 139). <p>Ewidencja szczegółowa do konta 140 powinna zapewnić ustalenie obrotów i stanu poszczególnych rodzajów innych środków pieniężnych oraz stanu środków pieniężnych w drodze.</p> <p>Środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane na przełomie kwartalnych okresów sprawozdawczych tj. na koniec I, II, III, IV kwartału.</p>
201	<p>Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami</p> <p>Konto służy do ewidencji wszelkich bezspomych należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych – za wyjątkiem należności jednostek budżetowych zaliczanych do dochodów budżetowych zaliczanych do dochodów, które są ujmowane na koncie „221”.</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <p>1) Należności fakturowane (noty księgowo) z tytułu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprzedaż produktów działalności funduszy specjalnych (Ma konto 851, 853), - składników majątkowych (Ma konto 760), - należności z tytułu kar i odszkodowań umownych związanych z dostawcami (Ma konto 080, 840), - należności od odbiorców z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie (Ma konto 750), - zapłata zobowiązań oraz zaliczek na poczet dostaw i usług (Ma konto 130, 135; 139),

	<ul style="list-style-type: none"> - odpisanie zobowiązań (przedawnionych, umorzonych - Ma konto 760, 080, 851,853). <p>Na stronie Ma ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływy należności za fakturowaną sprzedaż produktów (Wn konto 130, 135), - zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług (Wn konto 080 310, 400, 851, 853) - zobowiązania wobec dostawców z tytułu odsetek i kar umownych (Wn konto 760, 080, 851, 853), - odpisanie należności (Wn konto 760, 080, 851, 853, 840), - należności skierowane na drogę postępowania spornego (Wn konto 240). <p>Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie należności oraz stanu roszczeń zobowiązań w odniesieniu do każdego kontrahenta.</p>
221	<p>Należności z tytułu dochodów budżetowych</p> <p>Konto to służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy (świadczone usługi w zakresie czynszów mieszkaniowych, użytkowych, dzierżawy mienia, podatków i opłat, odsetek, wieczystego użytkowania gruntów).</p> <p>Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w księgowości podatkowej w rozbiciu na rodzaj należności i według dłużników.</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych na podstawie PK, które sporządza się na podstawie wykazanych przypisów w księgowości podatkowej (Ma konto zespołu „7”), - przeniesienie należności długoterminowych w wysokości raty należnej za dany rok budżetowy (Ma 226). <p>Na stronie Ma ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpłaty należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych (Wn konto 130), - odpisy należności uprzednio przypisanych (konta Zespołu „7”) - zwroty nadpłat (zapis czerwony - Ma konto 130), <p>Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenia stanu zaległości i nadpłat poszczególnych dłużników (podatników) z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.</p> <p>Obroty wynikające z rejestrów przypisów i odpisów księguje się na koniec każdego kwartału</p> <p>Na koncie 221 nie ujmuje się należnych subwencji i dotacji zaliczanych do dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.</p>
222	<p>Rozliczenie dochodów budżetowych</p> <p>Konto służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych.</p> <p>Na stronie Wn konta 222 ujmuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dochody budżetowe przełane do budżetu, w korespondencji z kontem 130 <p>Na stronie Ma konta 222 ujmuje się</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ciągu roku budżetowego kwartalne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych jednostki na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych. <p>Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzekazanych do budżetu.</p>
223	<p>Rozliczenie wydatków budżetowych</p> <p>Konto służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę budżetową wydatków budżetowych.</p> <p>Na stronie Wn konta 223 ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeniesienia na podstawie kwartalnych sprawozdań finansowych, zrealizowanych wydatków budżetowych (Ma konto 800)

	<p>Na stronie Ma konta 223 ewidencjonuje się</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ środków otrzymanych z budżetu na pokrycie wydatków budżetowych jednostki, w korespondencji z kontem 130. <p>Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz nie wykorzystanych do końca roku.</p>
224	Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych
	<p>Konto służy do ewidencji rozliczenia udzielonych dotacji budżetowych. Na stronie Wn konta ujmuje się wartość dotacji przekazanych, w korespondencji z kontem 130, a na stronie Ma wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone w korespondencji z kontem 810. Ewidencję szczegółową do konta 224 prowadzi się wg poszczególnych jednostek oraz przeznaczenia dotacji.</p> <p>Saldo Wn oznacza wartość niewykorzystanych dotacji, nierozliczonych dotacji lub wysokość dotacji należnej do zwrotu w roku, w którym została przekazana. Przypisane do zwrotu dotacje ujmowane są na koncie 221.</p>
225 (225/1)	Rozrachunki z budżetami
	<p>Konto służy do ewidencji rozrachunków z budżetem państwa i budżetami gmin: (dotacja, podatki, nadwyżka środków obrotowych)</p> <p>Na stronie Wn księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przelew z tytułu zobowiązań wobec budżetu (podatek VAT, zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych - Ma konto 130, 135) <p>Na stronie Ma księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobowiązania wobec budżetu z tytułu podatków i opłat (Wn konto 080, 400, 851), - naliczony i potrącony zaliczka na podatek dochodowy (Wn 231) <p>Ewidencję szczegółową do tego konta należy prowadzić w układzie klasyfikacji budżetowej i rodzaju podatku.</p>
226	Długoterminowe należności budżetowe
	<p>Konto to służy do ewidencji długoterminowych należności (np. sprzedaż ratalna, wpis na hipotekę). Konto to może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych należności.</p> <p>Na stronie Wn księguje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przypis długoterminowej należności podlegających zaliczeniu na dochody budżetowe w przyszłych okresach (Ma konto 840). <p>Na stronie Ma księguje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeniesienie należności długoterminowych na krótkoterminowe (Wn konto 221). <p>Ewidencja szczegółowa winna być prowadzona według jednostek (osób) u których te należności występują.</p>
227	Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych
	<p>Konto 227 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów dotyczących funduszy pomocowych.</p> <p>Na stronie Wn konta 227 ujmuje się przelewy dochodów na odpowiednie rachunki środków funduszy pomocowych lub zaliczenie dochodów na zwiększenie środków funduszy pomocowych.</p> <p>Na stronie Ma konta 227 ujmuje się zrealizowane przez jednostkę dochody dotyczące funduszy pomocowych.</p> <p>Ewidencję szczegółową do konta 227 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń dla poszczególnych programów pomocowych z tytułu zrealizowanych dochodów. Konto 227 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów zrealizowanych przez jednostki.</p>

	Saldo konta 227 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu zrealizowanych dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych lub zaliczeniu dochodów na zwiększenie środków funduszy pomocowych.
228	Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych
	<p>Konto 228 służy do ewidencji rozliczenia wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych lub środków otrzymanych tytułem prefinansowania lub innych środków, z których dokonane wydatki podlegają refundacji ze środków funduszy pomocowych, a w szczególności z budżetu Unii Europejskiej albo ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.</p> <p>Na stronie Wn konta 228 ujmuje się okresowe lub roczne przebieganie wydatków dokonanych, w korespondencji z kontem 800, oraz środki przekazane innym jednostkom, w korespondencji z kontem 137 lub 138.</p> <p>Na stronie Ma konta 228 ujmuje się środki otrzymane na pokrycie wydatków dokonywanych przez jednostkę na realizację programu oraz przeznaczonych dla innych jednostek.</p> <p>Ewidencję szczegółową do konta 228 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń środków poszczególnych funduszy pomocowych.</p> <p>Konto 228 może wykazać saldo Ma, które oznacza stan otrzymanych środków z funduszy pomocowych, tytułem prefinansowania lub innych na wyodrębnione rachunki jednostki, lecz jeszcze niewykorzystanych na pokrycie wydatków.</p>
229	Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
	<p>Konto służy do ewidencji i rozrachunków publicznoprawnych innych niż rozrachunki z budżetami, np. ZUS, FP.</p> <p>Na stronie Wn ujmuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypłaty świadczeń ZUS (Ma konto 130, 231), - przelewy składek naliczonych (Ma konto 130, 135) - odpisanie zobowiązań przedawnionych (Ma konto 760, 851). <p>Na stronie Ma ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naliczone składki ZUS i FP (Wn konto 400, 080, 851), - potrącone składki ubezpieczenia zdrowotnego (Wn 231), - odpisanie należności przedawnionych (umorzonych) (Wn konto 760, 851). <p>Ewidencję szczegółową prowadzi się według klasyfikacji budżetowej.</p>
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
	<p>Konto służy do rozrachunków z tytułu wynagrodzeń z własnymi pracownikami i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych, np. z tytułu umów zlecenia.</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń objętych listą płac (Ma konto 130, 135) - wypłata świadczeń rzeczowych zaliczonych do wynagrodzeń (Ma konto 130, 135), - potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika na mocy ustawowych upoważnień lub zgody pisemnej wniosku pracownika (Ma konto 225, 234, 240, 851) <p>Na stronie Ma ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naliczone w listach płac wynagrodzenie brutto (Wn konto 400, 080, 851), - odpisanie należności przedawnionych i umorzonych (Wn konto 760, 851), - przebieganie roszczeń spomych dotyczące wynagrodzeń (Wn konto 240) <p>Ewidencję szczegółową prowadzi się na kartach wynagrodzeń według pracowników, których dotyczą wynagrodzenia w sposób umożliwiający ustalenie podstawy do naliczenia zasiłków, emerytur, rent i podatku dochodowego od osób fizycznych.</p>
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami

	<p>Konto służy do ewidencji należności roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia.</p> <p>Na stronie Wn księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypłacone pracownikom zaliczki na wydatki obciążające jednostkę (Ma konto 130, 135), - należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych (Ma konto 400,851, 135, 700, 760), - należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoboru i szkód (Ma konto 240) <p>Na stronie Ma księguje się w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliczone zaliczki i zwroty środków poniesionych i wyłożonych przez pracowników w imieniu jednostki (Wn konto 080; 310; 400, 851) - wpłaty sum nie wykorzystanych zaliczek i innych należności do pracowników (Wn konto 130, 135), - należności od pracowników potrąconych w liście płac (Wn konto 231), - skierowanie roszczeń do sądu (Wn konto 240). <p>Zaliczki wypłacane pracownikom w walutach obcych można ujmować do czasu ich rozliczenia w równowartości waluty polskiej ustalonej przy wypłacie zaliczki.</p> <p>Ewidencję analityczną prowadzi się według osób z podziałem na tytuły powstania należności roszczeń i zobowiązań z podziałem na poszczególnych pracowników.</p>
<p>240 (240/1)</p>	<p>Pozostałe rozrachunki</p>
	<p>Konto służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nie objętych ewidencją na kontach (201-234).</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenie obciążające sumy na zlecenie (Ma konto 231), - zwrot nie wykorzystanych sum na zlecenie lub sum depozytowych (Ma konto 139), - ujawnione niedobory i szkody (Ma konto 310, 011), - kompensata nadwyżek z niedoborami (Ma konto 240), - wyksięgowanie nadwyżek pozornych (Ma konto 011, 013, 310), - roszczenia z tytułu niedoborów (Ma konto 240), - roszczenia sporne (Ma konto 201, 234), <p>Na stronie Ma ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otrzymane sumy na zlecenie i sum depozytowych (Wn konto 139), - ujawnione nadwyżki materiałów, środków trwałych, pozostałych środków trwałych, - rozliczenie niedoborów i szkód w wyniku: - kompensaty z nadwyżkami Wn konto 240) - uznania za obciążające straty lub koszty (Wn konto 860,851, 400, 760), - niesłuszne uznania oraz mylne obciążenie bankowe (Wn konto 130, 135). <p>Ewidencję szczegółową do konta 240 powinna zapewnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustalenie sum należności i zobowiązań w stosunku do każdego kontrahenta, - rozliczenie sum na zlecenie według poszczególnych zleceń, - stanu niedoboru i szkód oraz roszczeń z tytułu rzeczowych i pieniężnych składników środków obrotowych, - stanu niedoboru i szkód od oraz roszczeń dotyczących własnych środków trwałych, - stanu nadwyżek środków obrotowych i środków trwałych z podziałem według poszczególnych spraw.
<p>290</p>	<p>Odpisy aktualizujące należności</p>
	<p>Konto służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności wątpliwe i odsetek od należności przypisanych a niewpłaconych. Na koniec każdego kwartału dokonuje się naliczenia odsetek od należności przypisanych i dokonuje się aktualizacji naliczonych odsetek. Konto to najczęściej występuje w korespondencji z kontem 750.</p>

310	<p>Materialy</p> <p>Konto służy do ewidencji własnych zapasów materiałów zakupionych ze środków budżetowych znajdujących się w magazynie własnym i obcej jednostki oraz przerobie własnym i obcym.</p> <p>W ewidencji konta 310 ujmuje się zakup opału (węgiel, drewno) w momencie zakupu. Natomiast materiały biurowe, materiały na zadania inwestycyjne ujmuje się bezpośrednio w koszty, ale gdy część z nich nie zostanie zużyta do końca roku wówczas objęte są spisem z natury i po wycenie na podstawie faktur, które dotyczą ostatnich zakupów ujmuje się ich wartość na koncie 310 korygując jednocześnie koszty. W okresie I kwartału następnego roku wartość tych materiałów odnosi się w koszty. Ewidencję zapasów prowadzi się w cenie nabycia.</p> <p>Na koncie Wn księguje się:</p> <p>1) przychód materiałów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z zakupu według ceny nabycia (Ma konto 130), - z działalności inwestycyjnej (Ma konto 310, 240, 080), - z likwidacji środków trwałych lub z inwentaryzacji (Ma konto 760, 080), - nadwyżki materiałów (Ma konto 240). <p>Na stronie Ma księguje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiały oddane do przerobu z magazynu (Wn konto 310), - zużyte na potrzeby działalności jednostki (Wn konto 400), - niedobory i szkody w magazynie (Wn konto 240), - obniżenie cen ewidencyjnych zapasów (Wn konto 340), - nieodpłatne przekazanie (Wn konto 760). <p>Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zapasów według miejsc ich znajdowania się i osób, którym powierzono opiekę nad nimi.</p>
400	<p>Koszty według rodzajów i ich rozliczenia</p> <p>Konto 400 - służy do ewidencji poniesionych kosztów budżetu. Ewidencja prowadzona jest w układzie obowiązującej klasyfikacji budżetowej. W ciągu roku konto to może wykazywać saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów. Najczęściej występuje w korespondencji z kontem 130 (wyплаты gotówkowe w zakresie: delegacji, drobnych zakupów) oraz w przypadku obrotu bezgotówkowego występuje w korespondencji z kontem 201.</p> <p>Saldo konta 400 w końcu roku przenosi się na konto 860.</p>
401	<p>Amortyzacja</p> <p>Konto 401 służy do ewidencji kosztów amortyzacji od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe dokonywane są stopniowo na koniec roku, według stawek amortyzacyjnych określonych przy opisie konta 071.</p> <p>Na koncie Wn konta 401 ujmuje się roczną amortyzację</p> <p>Na stronie Ma ujmuje się przeniesienie kosztów amortyzacji na wynik finansowy.</p> <p>Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji.</p> <p>Saldo konta 401 przenosi się na koniec roku obrotowego na konto 860.</p>
700	<p>Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia</p> <p>Konto to służy do ewidencji przychodów ze sprzedaży wyrobów gotowych oraz wszelkiego rodzaju usług. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w układzie klasyfikacji budżetowej. Najczęściej występuje w korespondencji z kontem 221. Na koniec roku saldo konta 700 przenosi się na konto 860.</p>
750	<p>Przychody i koszty finansowe</p> <p>Konto służy do ewidencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kosztu własnego operacji finansowych (np.: odsetki od kredytów, pożyczek i obligacji, ujemne różnice kursowe),

- dochodów budżetowych, np.: podatki,
- dochodów od operacji finansowych, np.: odsetki od dłużników oraz oprocentowanie naliczone przez bank od środków na bieżących rachunkach bankowych i od lokat terminowych,
- dodatnie różnice kursowe walut obcych

Na stronie Wn księguje się przede wszystkim:

- zapłacone odsetki od pożyczek, kredytów i obligacji (Ma konto 130, 135),
- odsetki naliczone od niezapłaconych w terminie zobowiązań (Ma konto 201, 240, 225) z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji
- przeniesienie w końcu roku kosztów operacji finansowych na stronie Ma konta 860
- przeniesienie w końcu roku przychodów finansowych i dochodów budżetowych na stronie Ma konta 860

Na stronie Ma księguje się w szczególności:

- oprocentowanie środków na własnych rachunkach bankowych Wn konto 130,
- przychody z tytułu dochodów budżetowych (na podstawie sporządzonego PK w zakresie przypisów podatków i opłat wg wykazów księgowości podatkowej),
- przeniesienie w końcu roku kosztów operacji finansowych na stronie Wn konta 860.

Dochody w zakresie podatków i opłat podlegają ewidencji według odrębnych przepisów. (zasad rachunkowości podatkowej)

Terminy dokonywania przypisów i odpisów uregulowane przy koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych.

Ewidencję analityczną prowadzi się wg podziałek klasyfikacji budżetowej.

760 Pozostałe przychody i koszty

Konto służy do wszystkich innych przychodów i kosztu własnego ich osiągnięcia.

Do pozostałych przychodów zalicza się w szczególności:

- przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji (według wartości przypadającej na dany rok),
- otrzymane kary i odszkodowania,
- darowizny,
- odpisane przedawnione zobowiązania,
- nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe

Do pozostałych kosztów zalicza się w szczególności:

- naliczone kary, grzywny i odszkodowania,
- odpisane przedawnione, umorzone lub nieściągalne należności,
- utworzone rezerwy na należności od dłużników,
- koszty postępowania spornego i egzekucyjnego.

Na stronie Wn ewidencjonuje się:

- nie zawinione niedobory środków obrotowych (Ma konto 240),
- wartości sprzedanych materiałów według ceny ewidencyjnej,
- zapłacone lub naliczone kary itp. (Ma konto 130, 201, 225, 240),
- odpisane przedawnione, umorzone należności z innych tytułów niż finansowe
- dochody budżetowe (Ma konto 201, 231, 234, 240),
- nieodpłatnie przekazane środki obrotowe.

Na stronie Ma księguje się w szczególności:

- przychody ze sprzedaży środków trwałych wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji i materiałów (Wn konto 130, 201, 240),
- otrzymane odszkodowania, kary, grzywny (Wn konto 130, 201, 234, 240),
- rozliczone nadwyżki składników majątku obrotowego (Wn konto 240),
- darowizny i nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe.

Ewidencję analityczną prowadzi się według podziałek klasyfikacji budżetowej.

	Przeniesienie w końcu roku pozostałych kosztów na stronę Wn konta 860 (Ma konto 760). Przeniesienie w końcu roku pozostałych przychodów na stronę Ma konta 860 (Wn 760). Na koniec roku konto nie wykazuje salda.
761	Pokrycie amortyzacji
	Konto służy do ewidencji wartości amortyzacji ujętej na koncie 401. Na stronie Wn ujmuje się przeniesienia salda z końcem roku na konto 860, a na stronie Ma ujmuje się wartość amortyzacji.
800	Fundusz jednostki
	Konto służy do ewidencji równowartości: <ul style="list-style-type: none"> - środków trwałych umarzanych stopniowo, - wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo, - środków obrotowych, - środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje, - finansowego majątku trwałego Saldo Ma konta 800 oznacza stan funduszu zasadniczego pokrywającego aktywa własne jednostki. Na stronie Wn ujmuje się: <ul style="list-style-type: none"> - przeksięgowanie w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego (straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860), - przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych na podstawie sprawozdań za I; II; III i IV kwartał (Ma 222) - przeksięgowanie w końcu roku przekazanych dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystywanych na inwestycje (Ma konto 810), - pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Ma konto 761) - różnice z aktualizacji środków trwałych - wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych podstawowych środków trwałych inwestycji. Na stronie Ma księguje się w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - wpływ dotacji i środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji - przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę budżetową wydatków budżetowych na podstawie sprawozdań za I; II; III i IV kwartał, pod datą sprawozdania finansowego (Wn konto 223) - dodatni wynik finansowy roku ubiegłego (Wn konto 860) pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego) - otrzymane nieodpłatnie środki trwałe i inwestycje (Wn konto 011). - różnice z aktualizacji środków trwałych. Ewidencja szczegółowa powinna zapewniać ustalenie przyczyn zmniejszania i zwiększeń funduszu.
810	Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje
	Konto 810 służy do ewidencji: <ol style="list-style-type: none"> 1) dotacji przekazanych z budżetu przez dysponentów środków budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone; 2) równowartość wydatków dokonanych przez jednostki budżetowe ze środków budżetowych na finansowanie inwestycji Na stronie Wn konta 810 ujmuje się dotacje przekazane przez dysponentów środków budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone oraz równowartość środków budżetowych wykorzystanych na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych.

	<p>Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przeksięgowanie w końcu roku obrotowego, salda konta 810 na konto 800 „Fundusz jednostki”.</p> <p>Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.</p>
840	<p>Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów</p> <p>Konto służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw.</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy na zobowiązania (Ma konto 750, 760), - przeksięgowanie części długoterminowych należności budżetowych podlegających spłacie w danym roku w jednostce budżetowej (Ma konto 226). <p>Na stronie Ma ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie rezerw na zobowiązania (Wn konto 750, 760), - przypisanie długoterminowych należności budżetowych (Wn konto 226). <p>Ewidencja analityczna winna być prowadzona według tytułów rezerw i dochodów przyszłych okresów tak aby można było ustalić przyczyny ich zmniejszeń i zwiększeń.</p> <p>Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.</p>
851	<p>Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych</p> <p>Konto służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.</p> <p>Na stronie Wn konta ujmuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokość poniesionych kosztów związane z prowadzoną działalnością socjalną (Ma konto 135, 201, 234, 240) <p>Na stronie Ma ujmuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ odpisów na ZFSS - przychody działalności socjalnej - odsetki bankowe (Wn konto 135) <p>Środki pieniężne funduszu wyodrębnione są na specjalnym rachunku bankowym i ujmuje się je na koncie 135 – rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia.</p> <p>Ewidencję szczegółową prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu źródeł zwiększeń i zmniejszeń funduszu oraz wysokość poniesionych kosztów i wysokość uzyskanych przychodów.</p>
853	<p>Fundusze pozabudżetowe</p> <p>Konto służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń funduszy celowych (np. Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej)</p> <p>Ewidencja szczegółowa powinna pozwolić na ustalenie zwiększeń i zmniejszeń stanu każdego z funduszy oddzielnie a saldo Ma konta 853 oznacza stan funduszy celowych.</p> <p>Na stronie Wn konta ujmuje się koszty funduszu, zaś na stronie Ma ujmuje się przychody funduszu. Ewidencja prowadzona jest w układzie klasyfikacji budżetowej. Na koniec roku konto to może mieć saldo Ma, które oznacza stan funduszu</p>
860	<p>Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy</p> <p>Konto służy do ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych oraz do ustalenia wyniku finansowego</p> <p>Na stronie Wn ewidencjonuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - straty w składnikach majątkowych nie objętych ubezpieczeniem a spowodowane zdarzeniami losowymi (Ma konto 011, 310) - koszty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych nie objętych ubezpieczeniem (Ma konto 130, Zespół „2”)

- ustalenie wyniku finansowego (Ma konto 400,401, zespół „7”)
- przeksięgowanie pod datą przyjęcia sprawozdania za rok ubiegły dodatniego wyniku finansowego (Ma konto 800)

Na stronie Ma ewidencjonuje się:

- ustalenie wyniku finansowego (Wn konto Zespół „7”) w zakresie przychodów
- przeksięgowanie pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego ujemnego wyniku finansowego
- pokrycie kosztów amortyzacji

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki, saldo Wn stratę netto, saldo Ma zysk netto.

Saldo przenoszone jest w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie źródeł powstałych strat i zysków nadzwyczajnych

Konta pozabilansowe

980 Plan finansowy wydatków budżetowych

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych i jego korekty (+/-).

Na stronie Ma konta 980 ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym
- 3) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja szczegółowa do konta 980 jest prowadzona w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych.

Konto nie wykazuje salda na koniec roku.

981 Plan finansowy niewygasających wydatków

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta 981 ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych.

Na stronie Ma konta 981 ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.

Ewidencja szczegółowa do konta 981 jest prowadzona w szczególności planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych.

Konto 981 nie powinno wykazywać salda na koniec roku.

997 Zaangażowanie środków funduszy pomocowych

Konto 997 służy do ewidencji prawnego zaangażowania środków funduszy pomocowych, a szczególnie środków Unii Europejskiej, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek.

Na koncie 997 ewidencjonuje się równowartość zawartych umów, porozumień lub wydanych decyzji, których realizacja spowoduje wydatkowanie środków funduszy pomocowych.

a szczególnie środków Unii Europejskiej. Zapisy na tym koncie są dokonywane również wtedy, gdy zaliczkowo finansowanie następuje ze środków własnych jednostki, środków otrzymanych tytułem prefinansowania lub innych środków krajowych, natomiast zgodnie z przepisami lub umową nastąpi refundacja ze środków pomocowych. W projektach współfinansowanych środkami z budżetu jednostki budżetowe ujmują część podlegającą współfinansowaniu na koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” lub 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych”.

Na stronie Wn konta 997 ujmuje się:

- 1) równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych,
- 2) równowartość wydatków dokonanych ze środków krajowych, które będą podlegały refundacji ze środków funduszy pomocowych.

Na stronie Ma konta 997 ujmuje się zaangażowanie środków funduszy pomocowych, czyli wartość umów, decyzji i innych porozumień lub postanowień, których wykonanie spowoduje wykorzystanie środków funduszy pomocowych na cele wskazane w przepisie lub umowie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 997 powinna umożliwić ustalenie zaangażowania środków każdego projektu z dalszym podziałem na lata finansowania i w układzie podziałki klasyfikacyjne planu finansowego.

Na koniec roku konto 997 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie środków funduszy pomocowych każdego programu.

998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego.

Służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego.

Na stronie Wn księguje się równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych w danym roku. Na stronie Ma księguje się zaangażowanie wydatków w roku bieżącym ujętym w planie jednostki oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym. Konto 998 na koniec roku nie wykazuje salda. Ewidencję szczegółową prowadzi się w układzie klasyfikacji budżetowej.

999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Konto służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat. Na stronie Wn ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki lub plan finansowy niewygasających wydatków przeznaczony do realizacji w roku bieżącym.

Na stronie Ma ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych.

Konto może wykazywać saldo Ma, które oznacza zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.

Do konta 999 ewidencję szczegółową prowadzi się wg podziałek klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków.

Zapisy na stronie Ma konta 999 w roku poprzednim stanowią podstawę do ujęcia w pierwszej kolejności do planu wydatków roku następnego. Równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych księguwać w końcu roku (dotyczy to kont 997, 998).

Zaangażowanie ewidencjonować następująco:

Równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych oraz obciążających plan finansowy niewygasających wydatków na koniec roku budżetowego.

Wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym, księguwać pod datą podjęcia Uchwały przez Radę Gminy.

Wartość planu niezrealizowanego i wygasłego na koniec roku budżetowego.

II.3. Zasady prowadzenia ewidencji analitycznej i jej powiązanie z kontami syntetycznymi w jednostce budżetowej

Symbol konta syntetycznego	Nazwa	Zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej (ksiąg pomocniczych)	Oznaczenia ksiąg pomocniczych (ewidencji analitycznej)
1	2	3	4
011	Środki trwałe	Ewidencję szczegółową środków trwałych stanowią księgi inwentarzowe i karty środka trwałego (analitycznie). Ewidencja musi zapewniać ciągłość numeracji obiektów inwentarzowych, ustalenie komórek odpowiedzialnych za ich stan oraz miejsce użytkowania środka trwałego. Musi umożliwić ustalenie wartości początkowej oraz należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji	Księga środków trwałych - wg klasyfikacji rodzajowej środków trwałych (numer inwentarzowy 011-000- grupa rodzajowa) Karty środka trwałego określają: datę wpisu, numer inwentarzowy, nazwę środka trwałego, wartość początkową, wartość po aktualizacji, symbol, stawkę amortyzacyjną, rok budowy lub produkcji, miejsce użytkowania i osobę odpowiedzialną.
013	Pozostałe środki trwałe	Ewidencję szczegółową stanowią księgi inwentarzowe dla środków ujmowanych w ewidencji ilościowo- wartościowej, kartoteki analityczne dla ujętych w ewidencji ilościowej. Musi umożliwić ustalenie wartości początkowej oraz osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się pozostałe środki trwałe	Księgi inwentarzowe według miejsca użytkowania pozostałych środków trwałych (numer inwentarzowy numer z księgi/strona/rok
020	Wartości niematerialne i prawne	Ewidencja ilościowo-wartościowa w księdze inwentarzowej, umożliwia obliczenie umorzenia, podział wg tytułów i osób odpowiedzialnych.	020-000; 020-n - wartości niematerialne i prawne podlegające umorzeniu w 100% - podlegające stopniowemu umarzaniu
071	Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Odpisy umorzeniowe (amortyzacyjne) prowadzi się na kartach analitycznych środków trwałych (wykaz stawki % umorzenie i wysokości umorzeń) Ewidencję prowadzi się wg zasad podanych do kont 011 i 020	071-000 – nazwa konta 071-n -umorzenie wg grup środków trwałych - umorzenie wartości niematerialnych i prawnych
072	Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	Ewidencji analitycznej nie prowadzi się	- wykaz (umorzenie wartości niematerialnych i prawnych)
080	Inwestycje (środki trwałe w budowie)	Ewidencję szczegółową prowadzi się w układzie klasyfikacji budżetowej i zadań (dla poszczególnych obiektów).	080-klasyfikacja budżetowa (po § numery In)-nazwa obiektu, przedsięwzięcia inwestycyjnego

130	Rachunki bieżące jednostek budżetowych	Ewidencja analityczna dochodów i wydatków wg klasyfikacji budżetowej.	130- wg klasyfikacji budżetowej i zadań
135	Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia	Ewidencja analityczna wg poszczególnego funduszu	135- GFOŚ i GW 135- ZFŚS wg pozycji planu
137	Rachunki środków funduszy pomocowych	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg rachunków bankowych oraz sposobu ich wykorzystania.	137-000 – nazwa konta 137-n
138	Rachunki środków na prefinansowanie	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg rachunków bankowych pożyczek na prefinansowanie oraz z sposobu ich wykorzystania.	138-000 – nazwa konta 138-n
139	Inne rachunki bankowe	Ewidencja szczegółowa wg podziału wydzielonych środków na rodzaje i wg kontrahentów.	139-000 – nazwa konta 139-n - „sumy depozytowe” - sumy na zlecenie - czeki potwierdzone.
140	Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne	Ewidencja szczegółowa do konta 140 umożliwia ustalenie : <ul style="list-style-type: none"> • poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych • wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym 	140-000 – nazwa konta 140-n - śr. pieniężne w drodze – dochody - śr. pieniężne w drodze sumy depozytowe
201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	Ewidencję analityczną prowadzi się wg poszczególnych kontrahentów.	201-000 – nazwa kontrahenta 201-n
221	Należności z tytułu dochodów budżetowych	Ewidencję szczegółową prowadzi się według dłużników i podziałek klasyfikacji dochodów Szczegółowe opisy zawarte w planie kont dla organu podatkowego.	221- rodzaj należności wg klasyfikacji budżetowej
222	Rozliczenie dochodów budżetowych	Ewidencji szczegółowej nie prowadzi się w Urzędzie Gminy	
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	Ewidencji szczegółowej nie prowadzi się w Urzędzie Gminy	
224	Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg klasyfikacji budżetowej i podmiotu otrzymującego dotację	224-klasyfikacja-n (po paragrafie
225	Rozrachunki z	Ewidencję szczegółową prowadzi się odrębnie dla każdego tytułu rozrachunku z	225-klasyfikacja budżetowa

(225/1)	budżetami	<p>budżetem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatku dochodowego od osób fizycznych – wg klasyfikacji budżetowej - podatek VAT należny 	<ul style="list-style-type: none"> - podatek dochodowy wynagrodzeń i od umów zleceń i o dzieło - rozliczenie podatku VAT
226	Długoterminowe należności budżetowe	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg rodzajów należności i kontrahentów	<p>226-klasyfikacja budżetowa - należności zahipotekowane, kontrahentów</p> <p>226-klasyfikacja budżetowa-należności długoterminowe kontrahentów</p>
227	Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych	Ewidencji szczegółowej nie prowadzi się w Urzędzie Gminy.	Funkcję tą spełnia konto 137 prowadzone wg podziałek klasyfikacji budżetowej
228	Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych	Ewidencji szczegółowej nie prowadzi się w Urzędzie Gminy.	Funkcję tą spełnia konto 137 prowadzone wg podziałek klasyfikacji budżetowej
229	Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne	Ewidencję szczegółową prowadzi się w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań wg tytułów rozrachunków oraz podmiotów z którymi dokonywane są rozliczenia.	<p>229-klasyfikacja budżetowa</p> <p>Zestawienie miesięczne składek ZUS</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubezpieczenie emerytalne, - ubezpieczenia rentowe - ubezpieczenie zdrowotne, - ubezpieczenie wypadkowe, - ubezpieczenie chorobowe - Fundusz Pracy - PFRON
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	Ewidencję szczegółową prowadzi się dla każdego pracownika odrębnie na kartach wynagrodzeń z uwzględnieniem wymogów ustawy o rachunkowości oraz przepisów ZUS i przepisów podatkowych.	<p>231-000</p> <p>231-n</p> <p>Karty wynagrodzeń pracowników</p> <ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenie osobowe - zasiłki chorobowe - nagrody jubileuszowe - dodatkowe wynagrodzenie roczne - odprawy emerytalne i rentowe - i inne
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami	Ewidencję szczegółową prowadzi się odrębnie wg osób (pracowników) i tytułów zadłużenia. Ewidencja musi zapewnić możliwość ustalenia należności, roszczeń i zobowiązań.	234-00-00n- nazwisko, rodzaj zadłużenia
240 (240/1)	Pozostałe rozrachunki	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg tytułów poszczególnych kontrahentów i osób	<p>240-000 – nazwa konta</p> <p>240-n- subkonta wg tytułów rozrachunków np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - inne rozliczenia - związki zawodowe - sumy do wyjaśnienia – dochody - PKZP

			- PZU - odsetki i inne według potrzeb
290	Odpisy aktualizujące należności	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg klasyfikacji dochodów	290-klasyfikacja – odpisy aktualizujące – przypisane a nie wpłacone 290- n
310	Materiały	Ewidencja szczegółowa wg komórek organizacyjnych lub osób, którym powierzono .	Księga materiałowa i kartoteki ilościowo- wartościowe
400	Koszty wg rodzajów	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg klasyfikacji budżetowej wydatków	400-wg klasyfikacji wydatków
401	Amortyzacja	Ewidencja szczegółowa prowadzona na kartach analitycznych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	401-000 – nazwa konta
	Zespół „7” Przychody i koszty ich uzyskania	Ewidencja szczegółowa prowadzona jest wg klasyfikacji budżetowej z podziałem na konta 700, 750,760	700, 750,760 - przychody i koszty wg podziałek klasyfikacji budżetowej
700	Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia	j.w.	j.w.
750	Przychody i koszty finansowe	j.w.	j/w
760	Pozostałe przychody i koszty	j.w	j/w
761	Pokrycie amortyzacji	Ewidencji szczegółowej nie prowadzi się	761-000 – nazwa konta
800	Fundusz jednostki	Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w podziale wg rodzaju funduszy (wg pozycji określonych w sprawozdaniu „Zestawienie zmian funduszu jednostki”	800-00 – nazwa konta zgodnie z pozycjami w „Zestawieniu zmian funduszu jednostki” 800-n; np. - zysk bilansowy za rok ub., - zrealizowane wydatki budżetowe, - dotacje i śr. na inwestycje, - nieodpłatne otrzymane środki trwale i inwestycje - inne zwiększenia - strata za rok ubiegły - zrealizowane dochody budżetowe - rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły.....
810	Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje	Ewidencja analityczna prowadzona według podziałek klasyfikacji jednostek i zadań	810-000- wg klasyfikacji, nazwa jednostki, 810 n
840	Rezerwy i rozliczenia	Ewidencja szczegółowa zapewniająca ustalenie rezerw oraz poszczególnych	840-000 – nazwa konta 840-n

	międzyokresowe przychodów	tytułów rozliczeń międzyokresowych przychodów.	Wykaz kont wg tytułów
851	Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	Ewidencja szczegółowa w układzie tytułu przychodów i wydatków	851-000 – nazwa konta-klasyfikacja
853	Fundusze pozabudżetowe	Ewidencja szczegółowa odzwierciedla zwiększenia i zmniejszenia oraz stan funduszy prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej.	853- nazwa konta-klasyfikacja
860	Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy	Ewidencji szczegółowej jednostka nie prowadzi	860 – nazwa konta
Konta pozabilansowe			
980	Plan finansowy wydatków budżetowych	Ewidencja szczegółowa prowadzona w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych	980-000-0000-0000 – nazwa konta
981	Plan finansowy niewygasających wydatków	Ewidencja szczegółowa prowadzona w szczególności planu finansowego niewygasających wydatków.	981-000-0000-0000 – nazwa konta
997	Zaangażowanie środków funduszy pomocowych	Ewidencję szczegółową prowadzi się oddzielnie dla każdego projektu z dalszym podziałem na lata finansowania i wg podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego.	997-dział-rozdz.-§
998	Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg podziałek klasyfikacji wydatków.	998-dział-rozdz.-§
999	Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat	Ewidencję szczegółową prowadzi się wg podziałek klasyfikacji wydatków.	999-dział-rozdz.-§

Ponadto dodatkowo wprowadzono konta 080 i 400 pełniące funkcje kont pozabilansowych, będące pomocne przy sporządzaniu sprawozdań z wydatków strukturalnych – Rb – WS. Układ kont jest identyczny jak w zakładowym planie kont bilansowych 080 i 400 z tą różnicą, że po paragrafie klasyfikacji budżetowej wpisuje się trzy lub czterocyfrowy symbol klasyfikacji wydatków strukturalnych.